

ביאור הדף מסכת בבא בתרא דף פ"ה

מביאה הגמרא דין שאמרו רב ושמואל שכליו של אדם קונים לו בכל מקום חוץ מרשות הרבים, ולכן אדם שמניח פירות בכליו קונה אותם מדין קנין חצר.

ורבי יוחנן ור"ש בן לקיש אמרו שכליו של אדם קונים לו אפילו ברשות הרבים, וביאר רב פפא שלא נחלקו ר' יוחנן וריש לקיש על רב ושמואל, אלא שהם דיברו על סמטה שבה כליו של אדם קונים אף לדעת רב ושמואל, ומה שאמרו ר' יוחנן וריש לקיש לשון של רשות הרבים, זה מפני שסמטה אינה רשות היחיד.

ומוכיחה כך הגמרא ממה שאמר ר' אבהו בשם ר' יוחנן שכליו של אדם קונים לו בכל מקום שיש לו רשות להניחו, ומשמע שרק במקום שיש לו רשות להניחו אך לא ברשות הרבים שאין לו רשות להניחו שם.

ומנסה הגמרא להוכיח שכליו של אדם קונים לו אף ברשות הרבים, ממה שאומרת הברייתא שישנם ארבע מדות במוכרים, המידה הראשונה היא שעד שלא נתמלא הכלי שמודדים בו הפירות שייכים למוכר, ומשנתמלא ללוקח. וכל זה בכלי מדה שאינו של שניהן אלא של סרסור, אבל אם היה הכלי של אחד מהן ראשון ראשון קנה. וכל זה רק ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם אבל ברשות מוכר לא קנה עד שיגביהנה או עד שיוציאנה מרשותו. ואם הם ברשות לוקח כיון שקבל עליו מוכר קנה לוקח, ואם הם ברשות אדם אחר שהם מופקדים אצלו לא קנה עד שיקבל עליו או עד שישכור את מקומו.

ולמעשה התבאר בברייתא שאם הפירות ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהם כליו של הקונה קונים לו, ומנסה הגמרא לומר שמדובר ברשות הרבים ממש ולהוכיח שכליו של אדם קונים לו אף ברשות הרבים.

עמוד ב'

ודוחה הגמרא ואומרת שמדובר בסמטה ולא ברשות הרבים ממש, אך שואלת הגמרא שהרי התבאר בברייתא שרשות הרבים דומה לחצר שאינה של שניהם, ומבינה הגמרא שהכוונה לחצר שלא שייכת לאחד מהם אלא למישהו אחר, ואותו הדבר רשות הרבים שאינה שייכת לאחד מהם.

ודוחה הגמרא שהכוונה בחצר שאינה שייכת רק לאחד מהם אלא של שניהם ואותו הדבר בסמטה. ולא ברשות הרבים.

שאל רב ששת את רב הונא האם כליו של לוקח ברשות מוכר קונים עבורו או לא, וניסה רב הונא לפשוט לרב ששת את הספק מהמשנה שאומרת שאדם שזרק לאשתו גט לתוך חיקה או לתוך קלתה דהיינו סל שלה הרי זו מגורשת. ואף שצריך שהיא תקנה את הגט, ורואים שקלתה קונה לה אפילו כשהיא ברשות בעלה.

אך תמה עליו רב נחמן מדוע הוא פשט את הספק מהמשנה הזו, הרי כבר היכו את טענה זו במשקולת מאה פעמים, וכלומר כבר פרכו את ההוכחה הזו פרכות רבות. שרב יהודה אמר בשם שמואל שמדובר שהייתה קלתה תלויה בה, ולכן היא קונה עבורה. וריש לקיש אמר שמדובר שקלתה הייתה קשורה בה ואף שאינה תלויה בה היא קונה לה, ורב אדא בר אהבה אמר שמדובר שהייתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה ובאופן כזה היא קונה לה, ורב משרשיא בנו של ר' אמי אמר שמדובר שהיה בעלה מוכר קלתות ואינו מקפיד על מקום קלתה ולכן היא קונה לה, ורבי יוחנן אמר שמקום חיקה קנוי לה ומקום קלתה קנוי לה. וביאר רבא שטעמו של ר' יוחנן הוא שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה.

ולכן אמר רב נחמן שאין ראייה מגט לומר שכליו של אדם קונים לו ברשות המוכר. אך אפשר להוכיח מהברייתא ששנינו לעיל שאדם שקנה פירות והם ברשות המוכר לא קנה עד שיגביהם או עד שיוציאם מרשותו, והבין רב נחמן שמדובר בכליו של הקונה, ורואים שכליו של קונה אינם קונים ברשות המוכר.

אך דוחה הגמרא ואומרת שאפשר לבאר שמדובר שם בכליו של המוכר ולא של הקונה, ולכן אינו קונה עד שיגביהם, אך אם היו בכליו של הקונה יתכן והיה קונה אותם אף שהם ברשות המוכר.

אך שואלת הגמרא שאם מדובר בכליו של המוכר, הרי שאף בהמשך דברי הברייתא לכאורה מדובר כליו של המוכר, והרי בהמשך דברי הברייתא מצינו שאומרת הברייתא שאם הפירות ברשות הקונה כיון שקיבל עליו מוכר קנה לוקח, ואם מדובר שהפירות בכליו של המוכר מדוע הקונה קנה את הפירות, הרי הם בכליו של המוכר.

ועונה הגמרא שבסיפא מדובר שהפירות נמצאים בכליו של הלקוח, וברישא מדובר שנמצאים בכליו של המוכר, כיון שברישא מדובר שהם ברשות המוכר מסתבר שהם בכליו של המוכר, ובסיפא מדובר שהם ברשות הקונה ולכן מסתבר שהם בכליו של הקונה.